Львівський професійний
коледж готельно-туристичного та ресторанного сервісу

ПОГОДЖЕНО
Циклова комісія викладачів
дисциплін гуманітарного циклу
Протокол № 01 26.08.2025

Голова циклової комісії _____ Ірина ГОЛЕЦЬ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник директора з НМР

_____ Марія СКОРОБОГАТА

26 серпня 2025 р.

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Назва курсу	**Основи філософських знань**
Рівень освіти	Фаховий молодший бакалавр
Галузь знань	G Інженерія, виробництво і будівництво
Спеціальність	G13 Харчові технології
Освітньо-професійна програма	Харчові технології
Статус дисципліни	Обов'язкова
Форма здобуття освіти	Денна
Обсяг дисципліни	60 годин
Мова викладання	Українська
Кваліфікація	Фаховий молодший бакалавр з харчових технологій
Викладач	Афтанас Андрій Андрійович
Контактний телефон	+38(098)4610134
E-mail	aftanas1995@gmail.com

Загальна інформація

Розподіл за видами занять та годинами навчання	□ 15 годин лекцій □ 15 годин семінарських занять □ 30 години самостійної роботи
Мова викладання	Українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://classroom.google.com
Очікувані результати навчання	Після завершення вивчення курсу студент повинен: **Знати:** ➢ основні історичні типи світогляду та їхню еволюцію; ➢ головні етапи становлення і розвитку філософії від античності до сучасності; ➢ базові поняття, категорії та проблематику філософського знання; ➢ ключові концепції, школи й напрями світової та української філософії; ➢ принципи, методи та логіку наукового пізнання як складової філософського мислення. **Уміти:** ➢ аналізувати суспільні, культурні та духовні явища в контексті взаємозв'язку людини і світу; ➢ застосовувати філософські підходи та методологію наукового пізнання для розв'язання професійних і життєвих проблем; ➢ формулювати та аргументовано відстоювати власну світоглядну і громадянську позицію; здійснювати критичне мислення, логічно обґрунтовувати судження й робити самостійні висновки.
Форма навчання	денна

Опис дисципліни

Інформація про дисципліну: Дисципліна «Основи філософських знань» є обов'язковою складовою навчального плану циклу загально професійної підготовки, спрямованою на формування у студентів фундаментальних знань про світоглядні засади людського буття, мислення та пізнання. Вивчення курсу забезпечує розуміння ключових етапів розвитку філософської думки, основних напрямів і концепцій світової та української філософії. Під час опанування дисципліни студенти набувають уміння аналізувати явища суспільного життя з філософських позицій, розвивають критичне та логічне мислення, здатність до аргументованого обґрунтування власної позиції й прийняття виважених рішень у професійній та особистісній діяльності.

Мета курсу – це формування у студентів цілісного наукового світогляду, розвиток здатності до критичного, системного та самостійного мислення, а також засвоєння методологічних засад філософського пізнання.

Курс спрямований на те, щоб допомогти студентам усвідомити історичну еволюцію філософських ідей, зрозуміти сутність світоглядних орієнтирів людини на різних етапах розвитку суспільства, осягнути роль філософії у формуванні національної культури, духовності та моральних цінностей.

Вивчення дисципліни має сприяти становленню особистісної позиції студента, його вмінню орієнтуватися в різноманітті філософських підходів і застосовувати здобуті знання у процесі професійної та життєвої діяльності.

Цілі курсу відображають основні завдання освітнього процесу, спрямовані на набуття студентами теоретичних знань, практичних умінь і навичок філософського мислення та аналізу.

Основними цілями курсу «Основи філософських знань» є:

- засвоєння базових понять, категорій і проблем філософії;
- ознайомлення з основними етапами розвитку світової та української філософської думки, ключовими ідеями провідних мислителів;
- формування навичок критичного аналізу суспільних, культурних і духовних процесів;
- розвиток умінь застосовувати філософські методи пізнання при розв'язанні професійних і світоглядних завдань;
- виховання здатності логічно мислити, аргументовано висловлювати й обґрунтовувати власну позицію;
- формування у студентів ціннісного ставлення до людини, суспільства, природи та культури;
- сприяння розвитку рефлексії, самопізнання й усвідомлення власної життєвої мети у контексті глобальних проблем сучасності.

Інтегральна компетентність

ІНТ Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі в харчовій галузі, організовувати та вести технологічні процеси харчових і суміжних виробництв, що вимагають застосування теоретичних основ і практичних навичок, систем управління якістю та безпечністю харчової продукції, нести відповідальність за результати своєї діяльності

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Спеціальні компетентності:

СК6. Здатність заповнювати обліково-звітну документацію і проводити технологічні та економічні розрахунки.

СК8. Здатність дотримуватися вимог законодавства та використовувати нормативно-технічну документацію в галузі харчових технологій.

Програмні результати навчання:

РН17. Спілкуватися та укладати ділову документацію державною та іноземною мовами, зокрема з професійних питань.

4.Технічне й програмне забезпечення /обладнання. Для вивчення дисципліни використовуються комп'ютери або ноутбуки з доступом до інтернету, проектор, екран та акустична система для демонстрації навчальних матеріалів. Студенти працюють з офісними програмами, платформами для дистанційного навчання, цифровими бібліотеками.

1 Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Вступ до філософії та її історичні засади

1.1 Предмет і завдання філософії

Філософія як особлива форма духовної діяльності людини. Основні функції філософії: світоглядна, методологічна, аксіологічна, прогностична. Місце філософії в системі наук.

Виникнення філософії у Стародавньому світі: Індія, Китай, Антична Греція.

Міф і філософія: перехід від міфологічного до раціонального світогляду.

Основні питання філософії. Взаємозв'язок філософії, науки та релігії.

1.2 Історичні етапи розвитку філософської думки

Антична філософія: натурфілософи, софісти, Сократ, Платон, Арістотель.

Філософія Середньовіччя: патристика, схоластика, поєднання віри та розуму.

Філософія Відродження і Нового часу: гуманізм, раціоналізм, емпіризм.

Класична німецька філософія: І. Кант, Г. Гегель, Л. Фейєрбах.

Основні тенденції розвитку української філософії (Г. Сковорода, П. Юркевич, філософія Києво-Могилянської академії).

Змістовий модуль 2. Основні проблеми онтології та гносеології

2.1 Проблема буття у філософії.

Поняття буття та його основні форми. Матерія, рух, простір і час.

Сенс людського буття, свобода і відповідальність людини.

Онтологічні концепції: матеріалізм, ідеалізм, дуалізм, пантеїзм.

2.2 Пізнання як філософська проблема.

Суб'єкт і об'єкт пізнання. Рівні, форми і методи пізнання.

Істина, її критерії та форми.

Наукове пізнання, його структура та особливості.

Проблема меж пізнання і скептицизм.

Змістовий модуль 3. Людина, суспільство і культура

3.1 Філософська антропологія.

Людина як предмет філософського осмислення.

Проблема природи людини: біологічне і соціальне.

Свобода, діяльність, відповідальність, щастя як філософські категорії.

Сенс життя та екзистенційні виміри людського буття. **Історичні етапи розвитку філософської думки**

3.2 Соціальна філософія.

Поняття суспільства та його структура.

Свідомість, мова, комунікація як чинники соціального буття.

Філософські концепції історії, прогресу, цивілізації.

Культура як форма духовної діяльності.

Українська філософська традиція в контексті європейської думки.

Змістовий модуль 4. Філософія науки, техніки та сучасного світу

4.1 Філософія науки.

Наука як форма пізнання і соціальний інститут.

Структура наукового знання: факт, гіпотеза, теорія, закон.

Парадигми науки (за Т. Куном). Філософія природничих і гуманітарних наук.

Етичні та світоглядні аспекти наукової діяльності.**Історичні етапи розвитку філософської думки**

4.2 Філософія техніки та глобальні виклики сучасності.

Техніка як продовження людських можливостей.

Філософські проблеми техногенної цивілізації.

Етика технологій: відповідальність ученого та інженера.

Проблеми сталого розвитку, екологічної свідомості, штучного інтелекту.

Філософія майбутнього: гуманістичні орієнтири розвитку суспільства.

2.Схема курсу

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин		
	Денна форма		
	Усього	У тому числі	
		Лекції	Семінарські заняття
Змістовий модуль 1. Вступ до філософії та її історичні засади			
1.1 Предмет і завдання філософії	3	1,5	1,5
1.2 Історичні етапи розвитку філософської думки	3	1,5	1,5
Разом за змістовим модулем 1:	6	3	3
Змістовий модуль 2. Основні проблеми онтології та гносеології			
2.1 Проблема буття у філософії.	4	2	2
2.2 Пізнання як філософська проблема	4	2	2
Разом за змістовим модулем 2:	8	4	4
Змістовий модуль 3. Людина, суспільство і культура			
3.1 Філософська антропологія	4	2	2
3.2 Соціальна філософія	4	2	2
Разом за змістовим модулем 3:	8	4	4
Змістовий модуль 4. Філософія науки, техніки та сучасного світу			
4.1 Філософія науки	4	2	2
4.2 Філософія техніки та глобальні виклики сучасності	4	2	2
Разом за змістовим модулем 4:	8	4	4
Разом за програмою:	30	15	15

4.Теми семінарських занять

№	Тема семінару	Модуль	Тривалість
1	Філософія як спосіб пізнання світу: предмет, функції та основні питання	1	1
2	Історичний розвиток філософії: від Античності до Відродження	1	1
3	Класична німецька філософія та українська філософська думка	1	1
4	Проблема буття в філософії: основні категорії та концепції	2	1
5	Свобода, відповідальність і сенс людського буття	2	1
6	Пізнання, його форми, методи та межі. Проблема істини	2	1
7	Наукове пізнання: структура, методи та критерії	2	1
8	Філософська антропологія: проблема природи та сутності людини	3	1
9	Свобода, щастя та сенс життя як філософські категорії	3	1

11	Філософія історії: цілісність, прогрес і цивілізаційний розвиток	3	1
12	Філософія науки: структура знання, наукові революції та етика	4	1
13	Філософія техніки: техногенна цивілізація та відповідальність вчених	4	1
14	Глобальні виклики сучасності: екологічна криза, сталий розвиток та штучний інтелект	4	1
15	Філософія майбутнього: гуманістичні орієнтири в технологічну епоху	4	1

Самостійна робота

Модуль	Тема самостійної роботи	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Вступ до філософії та її історія	1. Від міфу до логіки: як виникла філософія та чому вона важлива сьогодні.	4
	2. Мудреці Античності: Сократ, Платон та Арістотель про людину і державу.	4
	3. Українська мудрість: Григорій Сковорода та його поради, як бути щасливим.	4
Змістовий модуль 2. Буття та пізнання	4. Таємниці всесвіту: що таке буття, простір, час і з чого складається світ.	4
	5. Як ми вчимося: роль почуттів та розуму в пошуку істини.	2
Змістовий модуль 3. Людина, суспільство та культура	6. Хто я є: сенс життя, свобода вибору та відповідальність людини.	4
Змістовий модуль 4. Наука, техніка та майбутнє	7. Наука і ми: як наукові відкриття змінюють світ та наше мислення.	4
	8. Технології майбутнього: штучний інтелект та екологічні проблеми сучасності.	4

5. Індивідуальні завдання

№	Модуль	Тематика модуля	Індивідуальне завдання
1	1	Вступ до філософії та її історичні засади	**Творча робота «Мій філософський маніфест».** Сформулюйте 5-7 особистих принципів, якими ви керуєтеся. Поясніть зв'язок кожного принципу з певною філософською концепцією з історії філософії.
2	1	Вступ до філософії та її історичні засади	**Аналітична записка «Діагноз сучасності від...».** Оберіть філософа минулого. Сформулюйте, який «діагноз» сучасному суспільству він міг би поставити, проаналізувавши 2-3 сучасні проблеми на основі його вчень.
3	1	Вступ до філософії та її історичні засади	**Дослідницький проєкт «Українська філософія сьогодні».** Знайдіть сучасного українського філософа та підготуйте доповідь про те, як його ідеї пов'язані з історичною українською філософською традицією.
4	2	Основні проблеми онтології та гносеології	**Візуалізація поняття «Свобода».** Створіть інфографіку, колаж або серію мемів, що ілюструють різні філософські підходи до свободи. Надайте короткі пояснення.
5	2	Основні проблеми онтології та	**Філософський експеримент «Обрізана новина».** Виберіть актуальну новину та проаналізуйте її, використовуючи поняття з теми пізнання (факт, гіпотеза, оцінка, методи пізнання, форми

		гносеології	істини).
6	2	Основні проблеми онтології та гносеології	**Есе «Що для мене означає бути?».** Напишіть есе, розглядаючи питання у двох аспектах: ваше особисте буття та буття як частини природи і суспільства.
7	3	Людина, суспільство і культура	**Проєкт «Антропологічний портрет вашого покоління».** Складіть філософсько-антропологічний портрет вашого покоління, проаналізувавши сприйняття свободи, щастя, ідентичності. Порівняйте з поколінням батьків.
8	3	Людина, суспільство і культура	**Розробка «Модель ідеального суспільства».** Використовуючи поняття соціальної філософії, розробіть власну модель «ідеального» суспільства, опишіть його принципи, структуру та механізми управління.
9	3	Людина, суспільство і культура	**Кейс-стаді «Філософія у культурному продукті».** Оберіть фільм, серіал, книгу або відеогру та проаналізуйте його в презентації, розкриваючи філософські проблеми (свободи, ідентичності, буття, моралі), що в ньому піднімаються.
10	4	Філософія науки, техніки та сучасного світу	**Науково-фантастичний сценарій «Етика технології майбутнього».** Придумайте сценарій короткої історії, що ілюструє етичну дилему, пов'язану з розвитком технологій (ШІ, генна інженерія тощо).
11	4	Філософія науки, техніки та сучасного світу	**Аналіз «Наукова революція в моїй галузі знань».** Дослідіть, які "наукові революції" або зміни парадигм відбулися в обраній вами галузі знань за останні 50-100 років, та опишіть їхній вплив на суспільство.
12	4	Філософія науки, техніки та сучасного світу	**Меморандум «Стратегія сталого розвитку для мого університету/міста».** Розробіть конкретні пропозиції щодо впровадження принципів сталого розвитку, обґрунтувавши їх філософськими аргументами.
13	4	Філософія науки, техніки та сучасного світу	**Футурологічний прогноз «Людина 2050 року».** Складіть філософсько-антропологічний прогноз того, якою буде людина в середині XXI ст. під впливом технологій, та дайте цій зміні філософську оцінку.

6. Методи навчання

Навчання здійснюється з використанням поєднання традиційних і інтерактивних методів. Основними формами роботи є лекції, семінарські заняття, індивідуальні консультації та самостійна робота студентів. Застосовуються дискусійні методи, аналіз філософських текстів, проблемно-тематичні обговорення, кейс-метод, творчі завдання та мультимедійні презентації.

Використовуються також елементи проєктного навчання, рольових ігор і дебатів для формування навичок критичного мислення, аргументації та діалогу..

7. Методи контролю

Контроль знань і навичок студентів здійснюється з метою оцінювання рівня засвоєння філософських концепцій, категорій і методів мислення, формування аналітичних компетентностей та підготовки до самостійного теоретичного осмислення суспільних процесів.

1. Поточний контроль:

• усні опитування на лекціях і семінарах для перевірки розуміння основних філософських понять, шкіл і напрямів;

• тестові завдання та короткі письмові роботи (есе, конспекти, рефлексивні нотатки) для перевірки рівня засвоєння навчального матеріалу;

• аналітичні завдання – інтерпретація фрагментів філософських текстів, аргументування власної позиції;

• практичні завдання на семінарах: участь у дискусіях, дебатах, філософських діалогах, створення порівняльних таблиць і схем філософських систем.

2. *Контроль змістового модуля:*

3. Під час виконання модульних (контрольних) завдань оцінюються:

• тести з тем курсу, що охоплюють ключові філософські ідеї та авторів;

• виконання письмових робіт (есе, аналіз першоджерел, порівняльні огляди);

• результати індивідуальних або групових проєктів, презентацій філософських проблем.

4. *Підсумковий контроль.*

Формою підсумкового контролю з дисципліни є залік.

Оцінювання учнів здійснюється відповідно до 12-бальної шкали оцінювання знань учнів (згідно «Положення про критерії та порядок оцінювання навчальних досягнень учнів у Львівському професійному коледжі готельно-туристичного та ресторанного сервісу»).

8. Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за **дванадцятибальною шкалою**.

Протягом семестру оцінюються:

- рівень володіння теоретичними знаннями, що їх можна виявити під час усного чи письмового опитування, тестування;
- рівень умінь використовувати теоретичні знання під час розв'язування задач;
- зміст і якість творчих робіт студентів (рефератів, проектів, творчих презентаційних робіт).

8.1 Схема нарахування балів з дисципліни

Навчальні досягнення здобувачів характеризуються за такими рівнями:

I. *Початковий рівень*: відповідь здобувача при відтворенні навчального матеріалу елементарна, фрагментарна, зумовлена нечіткими уявленнями про предмети і явища; діяльність студента здійснюється під керівництвом викладача.

II. *Середній рівень*: знання неповні, поверхові; здобувач відтворює основний навчальний матеріал, але недостатньо осмислено, має проблеми з аналізом та формулюванням висновків; здатний виконувати завдання за зразком.

III. *Достатній рівень*: здобувач знає істотні ознаки понять, явищ, закономірностей, зв'язки між ними, самостійно застосовує знання у стандартних ситуаціях, уміє аналізувати, робити висновки, виправляти допущені помилки. Відповідь студента повна, логічна, обґрунтована; розуміння пов'язане з одиничними образами, не узагальнене.

IV. *Високий рівень*: здобувач має глибокі, міцні, узагальнені знання про предмети, явища, поняття, теорії, їхні суттєві ознаки та зв'язок останніх з іншими поняттями; здатний використовувати знання як у стандартних, так і в нестандартних ситуаціях.

8.2. Умови нарахування балів

Рівні навчальних досягнень студентів	Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів
Початковий	1–3	Студент засвоїв мінімальний обсяг знань, відповідає лише на прості питання, допускає багато помилок, не здатен робити висновки і системно аналізувати інформацію.
Середній	4–6	Студент засвоїв базовий обсяг знань, відповідає на більшість простих запитань, робить окремі висновки, але потребує допомоги при складних завданнях.

Достатній	7–9	Студент добре засвоїв матеріал, володіє теорією та вміє застосовувати знання на практиці, допускає незначні помилки, здатен робити висновки.
Високий	10–12	Студент повністю засвоїв матеріал, демонструє аналітичне мислення, самостійно робить висновки, застосовує знання у складних ситуаціях, відповідає на більшість запитань правильно.

8.3. Критерії підсумкового оцінювання

Підсумковий контроль проводиться у формі заліку та спрямований на комплексну перевірку рівня засвоєння студентами філософських знань, умінь аналізу, інтерпретації та критичного осмислення філософських ідей і текстів

9. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення курсу включає навчальні програми, силабус, добірку філософських першоджерел, методичні рекомендації до семінарських занять і самостійної роботи. Використовуються тести, контрольні питання, інструктивні матеріали для підготовки есе та презентацій. Для навчання застосовуються електронні ресурси, мультимедійні матеріали, відеолекції та інтерактивні платформи, що забезпечують глибше засвоєння філософських знань.

Питання до заліку	1. Філософія як особлива форма духовної діяльності людини 2. Основні функції філософії та їх характеристика 3. Місце філософії в системі наук та її взаємозв'язок з іншими науками 4. Виникнення філософії у Стародавньому світі: Індія, Китай, Греція 5. Перехід від міфологічного до раціонального світогляду 6. Основні питання філософії та їх сучасне трактування 7. Взаємозв'язок філософії, науки та релігії 8. Антична філософія: натурфілософи, софісти, Сократ 9. Філософські системи Платона та Арістотеля 10. Філософія Середньовіччя: патристика та схоластика 11. Поєднання віри та розуму в середньовічній філософії 12. Філософія Відродження: гуманізм та його основні ідеї 13. Раціоналізм та емпіризм у філософії Нового часу 14. Класична німецька філософія: І. Кант та його вчення 15. Філософська система Г. Гегеля: абсолютний ідеалізм та діалектика 16. Антропологічний матеріалізм Л. Фейєрбаха 17. Основні тенденції розвитку української філософії 18. Філософія Г. Сковороди та її особливості 19. Філософія Києво-Могилянської академії 20. Поняття буття та його основні форми 21. Матерія, рух, простір і час як філософські категорії 22. Сенс людського буття у філософському вимірі 23. Свобода і відповідальність людини як філософська проблема 24. Онтологічні концепції: матеріалізм, ідеалізм, дуалізм 25. Пантеїзм як філософська концепція буття

	26. Пізнання як філософська проблема: суб'єкт і об'єкт пізнання 27. Рівні, форми і методи пізнання 28. Істина, її критерії та форми 29. Наукове пізнання, його структура та особливості 30. Проблема меж пізнання і скептицизм 31. Людина як предмет філософського осмислення 32. Проблема природи людини: біологічне і соціальне 33. Свобода, діяльність, відповідальність як філософські категорії 34. Щастя як філософська категорія 35. Сенс життя та екзистенційні виміри людського буття 36. Поняття суспільства та його структура 37. Свідомість, мова, комунікація як чинники соціального буття 38. Філософські концепції історії та прогресу 39. Цивілізаційний підхід у філософії історії 40. Культура як форма духовної діяльності 41. Українська філософська традиція в контексті європейської думки 42. Наука як форма пізнання і соціальний інститут 43. Структура наукового знання: факт, гіпотеза, теорія, закон 44. Парадигми науки за Т. Куном 45. Філософія природничих і гуманітарних наук 46. Етичні та світоглядні аспекти наукової діяльності 47. Техніка як продовження людських можливостей 48. Філософські проблеми техногенної цивілізації 49. Етика технологій: відповідальність ученого та інженера 50. Проблеми сталого розвитку, екологічної свідомості, штучного інтелекту.

Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Атмосферу довіри, взаєморозуміння, взаємоповаги потрібно будувати щоденно. Політика навчального закладу спрямована на академічну доброчесність, прозорість та законність діяльності. Задля цього розроблено та впроваджено: 1. Положення про організацію освітнього процесу у Львівському професійному коледжі готельно-туристичного та ресторанного сервісу 2. Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти у Львівському професійному коледжі готельно-туристичного та ресторанного сервісу 3. Положення про академічну доброчесність та корпоративну етику у Львівському професійному коледжі готельно-туристичного та ресторанного сервісу 4. Положення про внутрішній моніторинг якості підготовки фахівців у Львівському професійному коледжі готельно-туристичного та ресторанного сервісу 5. Положення про запобігання академічного плагіату у Львівському професійному коледжі готельно-туристичного та ресторанного сервісу 6. Антикорупційна програма Львівського професійного коледжу готельно-туристичного та ресторанного сервісу 7. Положення про уповноважений підрозділ (уповноважену особу) з питань запобігання та виявлення корупції 8. План заходів по запобіганню та протидії корупції у Львівському професійному коледжі готельно-туристичного та ресторанного сервісу.
Пропуски занять	Відпрацювання пропущених занять відбувається у перший день за графіком консультацій викладача з навчальної дисципліни.

Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Всі завдання здаються у встановлений термін, за винятком поважної причини у студента.
Невідповідна поведінка під час заняття	Вирішується згідно з чинним законодавством України, Статутом Коледжу.
Додаткові бали	Виставляються під час семінарських занять за оригінальні відповіді студентів із заявленої теми.
Неформальна освіта	Участь у тренінгах, курсах, семінарах, гуртках, волонтерських або професійних програмах, онлайн-курсах, культурних чи громадських ініціативах.

10. Рекомендована література

Базова література:

1. Андрущенко В. П., Бех В. П., Кисельов О. В. Філософія: Підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2021.
2. Горлач М. І. Основи філософських знань. – Харків: Право, 2020.
3. Кондратьєв Я. М. Вступ до філософії. – К.: Либідь, 2019.
4. Кохановський В. П. Філософія: Курс лекцій. – К.: Академвидав, 2022.
5. Панченко В. І. Історія філософії: Основи, проблеми, персоналії. –Львів: Світ, 2020.
6. Табачковський В. Г. Філософія: Навчальний посібник. – К.: Видавничий дім «КМ Academia», 2021.
7. Губерський Л. В. (ред.) Філософія: Підручник. – К.: Знання, 2022.
8. Шинкарук В. І. (ред.) Філософія: Курс лекцій для студентів нефілософських спеціальностей. – К.: Наукова думка, 2020.
9. Воронкова В. Г. Філософія: Підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2021.
10. Бичко І. В., Табачковський В. Г. Філософія: Історія і проблематика. – К.: Академвидав, 2023.

Допоміжна література:

1. Платон. Держава. – К.: Основи, 2020.
2. Арістотель. Метафізика. – К.: Юніверс, 2019.
3. Декарт Р. Міркування про метод. – К.: Основи, 2020.
4. Кант І. Критика чистого розуму. – Львів: Світ, 2021.
5. Ніцше Ф. Так казав Заратустра. – К.: Юніверс, 2022.
6. Камю А. Міф про Сізіфа. – Харків: Фоліо, 2021.
7. Сартр Ж.-П. Екзистенціалізм – це гуманізм. – К.: Дух і Літера, 2020.
8. Гуссерль Е. Криза європейських наук і трансцендентальна феноменологія. – К.: Смолоскип, 2023.
9. Хайдеггер М. Буття і час. – К.: Юніверс, 2022.
10. Франкл В. Людина в пошуках справжнього сенсу. – К.: Наш Формат, 2021.

Інтернет-ресурси:

1. https://plato.stanford.edu
2. https://iep.utm.edu
3. hïttps://philpapers.org
4. https://library.filosof.org.ua